

Tereza Ambrožová: **Africká hudba v české etnomuzikologii – Africké nahrávky manželů Foitových z let 1948 – 1950**

Zpráva vedoucího bakalářské práce

Téma bakalářské práce Terezy Ambrožové patří v dějinách české etnomuzikologie jednak **k velmi významným**, jednak **k nejzajímavějším**. Významné je proto, že jen málo Čechů pořizovalo terénní nahrávky v Africe, *nota bene* v „pradávných“ dobách přelomu 40. a 50. let, kdy byla nahrávací technika k terénní práci jen málo vhodná. (Z téhož důvodu mají nahrávky relativně velkou cenu i ve světovém kontextu.) Zajímavé je téma proto, že samotné nahrávky, pořízené na vzácném a poněkud exotickém „drátofonu“ Webster“, měly dobrodružné osudy, mnohdy těžko vysledovatelné. Ostatně i po většinu doby, kdy Tereza svou práci psala, se mělo za to, že jsou ztracené. To také ovlivnilo způsob práce: jde vlastně o metodu „ztraceného vosku“.

Vlastní badatelský přínos, který je obsažen v 5. kapitole (s. 28 – 57), autorka uvozuje čtyřmi kratšími kapitolami. Ty vytvářejí potřebný kontext: stručný popis africké expedice manželů Foitových (1. kap., s. 7 – 10), nástin historie nahrávací techniky (s. 11 – 16) a zasazení nahrávek Foitových (s. 10 – 11). Podrobněji se věnuje historii nahrávání africké hudby (s. 16 – 21) a jen stručně (*Deo gratias*) základním pojmům, potřebným pro pochopení africké hudby v dalším textu (s. 21 – 25). Práce je doplněna soupisem literatury a internetových zdrojů a dále přílohami: korespondencí, fotografiemi, mapou, a zejména tabulkou, specifikující obsah cívek.

Jak řečeno výše, v době psaní této práce se nahrávky zdály ztracené. Autorka proto vycházela ze všech známých pramenů: paspartizace Foitových, jejich deníků, rukopisu knihy Josefa Stanislava a jeho publikovaného článku. Tyto zdroje doplňuje údaji o relevantních nahrávkách z týchž oblastí, kudy Foitovi projížděli. Výsledkem je relativně plastický obraz hudby jako historického i kulturního fenoménu, který momentálně nemůžeme slyšet. Tato neslyšitelnost je ovšem jen přechodná, protože v samém závěru práce se cívky s původními nahrávkami našly (očekávaně v Náprstkově muzeu), a téma některé další bakalářské práce je tak nabíledni.

Přednosti a nedostatky práce:

Tereza jednak prostudovala všechny dostupné materiály v Čechách (to, že hlavní informátorka, paní Foitová, zemřela, aniž by s ní Tereza mluvila, jsem považovala sice za velice smutné, ale Terezou nezaviněné). Kromě samozřejmého studia adekvátní literatury, věnující se zejména historii výzkumu africké hudby, mohla využít i svého pobytu v rámci programu Erasmus v Londýně (nejvýznamnějším evropském badatelském místě v oblasti africké hudby) k tomu, aby se seznámila s relevantními terénními ukázkami. Těchto možností autorka využila a materiál zpracovala velmi pečlivě.

Její slabší stránkou jsou formulace a písemný projev vůbec. Pojem „africká etnomuzikologie“ považuji za zavádějící (v naprosté většině nejde o etnomuzikologické poznatky Afričanů, nýbrž o Africe, a je tedy přiměřenější „etnomuzikologie Afriky“). Sem tam i nějaká ta gramatická chyba do textu pronikne (nahrávky se ...nedostali – s. 57). Práci však považuji za velmi dobrou, doporučuji k obhajobě a navrhuji cca 38 kreditních bodů.

PhDr. Zuzana Jurková, Dr.

